

Invoering Rekenkamer bij waterschappen

Presentatie Fractievoorzittersoverleg
25 januari 2022

Marcel Poorthuis - Concerncontroller

Doel van deze presentatie

- Aanleiding
- Toelichting Rekenkamerfunctie
- Hoe past de RK in het “*stelsel van controle en verantwoording*”
- Procesvoorstel aan fractievoorzittersoverleg
- 8 sheets (+ 2 bijlagen)
- Korte introductie van mijzelf ..

Aanleiding invoering Rekenkamer

- **Wetsvoorstel versterking decentrale rekenkamers**
 - Beoogt versterking van de controlerende rol van de gemeenteraad, provinciale staten en het Algemeen Bestuur van Waterschappen
- **Status wetsvoorstel**
 - Wetsvoorstel oktober '21 aangeboden aan TK, behandeling voorzien in wk. 7 feb
 - Vervolg parlementair traject
 - Invoeringsdatum staat nog niet vast, wij koersen vooralsnog op 1 jan. 2023

Hoe staat het met de Rekenkamers en de Auditcommissies in de andere waterschappen:

5	Rekenkamer(functie) <u>en</u> Auditcommissie
10	Rekenkamer(functie)
3	Auditcommissie (WDODelta)
3	Geen van beide

Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden RK

- Verplichte invoering voor gemeenten, provincies en waterschappen (bij aanv. Wetsv.)
- Onderzoekt doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid gevoerde bestuur
- Meer onderzoeksbevoegdheden: waterschap, verbonden- en samenwerkingspartners
- Onafhankelijk gepositioneerd en samengesteld (externe leden)
- Stelt eigen onderzoekskalender vast
- RK kan ook op verzoek AB onderzoek uitvoeren
- Onderzoeksrapport rekenkamer openbaar
- Eigen werkbudget en personele ondersteuning
- Voert geen onderzoek uit naar financiële rechtmatigheid/getrouwheid (accountant)

Doeltreffend, doelmatig, rechtmatig

Maatschappelijk
effect

- Doeltreffend: het beoogde doel realiseren.
- Doelmatig: met inzet van zo weinig mogelijk middelen.
- Rechtmatig: in overeenstemming met de geldende regels.

Hoe past de RK in stelsel van controle en verantwoording

“ ... rekenkameronderzoek draagt bij aan de democratische controle en het lerend vermogen van het dagelijkse en het algemeen bestuur ... ” (citaat uit wetsvoorstel).

De rekenkamer kan gezien worden als een aanvullend instrument van het AB in het stelsel van sturing, controle en maatschappelijke verantwoording.

Stelsel van Sturing, controle & verantwoording

Kader-stellende en
controlerende rol AB

P&C-cyclus
Beleidscyclus

Begroting, Berap,
Jaarverslag en
Jaarrekening

Strategische
beleidskeuzes,
(*Watervisie, WBP*)

Auditcommissie

Controle Accountant
(Controle protocol)

Financiële verordening
Waterschapswet

Proces van Interne
sturing en beheersing

CBS, Fiscus, toezicht
provincie, benchmark
waterschappen

**Recente en nieuwe
Ontwikkelingen ..**

Controllerstatuut:
Audits en Artikel 109a
in opdracht DB

Controllerstatuut:
Positionering
Concerncontroller

Rechtmatigheids-
verantwoording DB
(2024)

Rekenkamer

Nog te maken afwegingen door het AB t.a.v. RK

- Gezamenlijke rekenkamer of Eigen rekenkamer ?
 - Bundeling van: krachten, kennis, budget < - > Bij eigen RK meer invloed op invullen van het gewenste profiel
- Vormgeving rekenkamer ?
 - Aantal leden, functieprofiel, werkbudget (onderzoek), vergoedingsregeling, ambtelijke ondersteuning, verordening
- Auditcommissie en Rekenkamer ?
 - Hoe verhouden de AC en de RK zich tot elkaar ?
- Proces om te komen tot besluitvorming en totstandkoming RK
 - AB-voorstel uitwerken (inclusief uitvoeringsplan, wervingsprocedure, benoeming, enz.)

Voorstel aan Fractievoorzittersoverleg:

Het Fractievoorzittersoverleg verzoekt het DB om aan het AB voorstellen te doen voor:

- Stap I:** Procesvoorstel aan het AB om te komen tot het instellen van een rekenkamer
- Stap II:** Een AB voorstel voor invulling RK, inclusief advies eigen of gezamenlijke RK
- Stap III:** Uitvoering van het AB besluit (daadwerkelijk invullen RK)

Vraag aan fractievoorzittersoverleg:

1. Eens met de bovenstaande stappen 1 t/m 3 ?
2. Suggesties en/of denkrichtingen die u ons wil meegeven ?
3. Hoe het AB mee te nemen, bijvoorbeeld via presentatie Deltabijeenkomst ?

Twee bijlagen ->

Bijlagen:

1. Verwijzing naar “Onderzoeksrapport invoering rekenkamers”
2. Voorbeelden van onderzoeksvragen van rekenkamers van waterschappen

Onderzoeksrapport invoering rekenkamers bij gemeenten

- In 2019 onderzoek uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Binnenlandse zaken (BZK) over de wijze van invulling van lokale Rekenkamers in gemeenten
- Rapport 'Inspiratiekaders effectieve invulling lokale rekenkamers' (publicatie 2020) - [inspiratiekaderslokalerekenkamers.pdf \(raadsleden.nl\)](https://www.raadsleden.nl/inspiratiekaderslokalerekenkamers.pdf)
- Diverse handreikingen voor invoering Rekenkamers, bijvoorbeeld RK-budget

Inwonertal	Indicatie van RK-budget gemeentelijke rekenkamers
10.000	10 – 15k
20.000	24 – 34k
50.000 (begroting ca. 210 miljoen)	62 – 78k
90.000	106 – 123k
170.000 – 200.000	210 – 230k

Enkele voorbeelden van onderzoeken, uitgevoerd door de Rekenkamers van waterschap Rivierenland / waterschap De Dommel

- .. doelmatigheid en doeltreffendheid vergunningverlening, toezicht en handhaving;
- .. samenwerking muskusrattenbeheer;
- .. subsidiebeleid;
- .. samenwerking met gemeente bij het stedelijk waterbeheer;
- .. bestuurlijke veranderopgave omgevingswet;
- .. inkoop- en aanbestedingsbeleid;
- .. kaderrichtlijn water;
- .. inhuur derden;
- .. schadevergoedingen;
- .. de Energiefabriek.

Voorstel aan Fractievoorzittersoverleg:

Het Fractievoorzittersoverleg verzoekt het DB om aan het AB voorstellen te doen voor:

- Stap I:** Procesvoorstel aan het AB om te komen tot het instellen van een rekenkamer
- Stap II:** Een AB voorstel voor invulling RK, inclusief advies eigen of gezamenlijke RK
- Stap III:** Uitvoering van het AB besluit (daadwerkelijk invullen RK)

Vraag aan fractievoorzittersoverleg:

1. Eens met de bovenstaande stappen 1 t/m 3 ?
2. Suggesties en/of denkrichtingen die u ons wil meegeven ?
3. Hoe het AB mee te nemen, bijvoorbeeld via presentatie Deltabijeenkomst ?